

Op 14 maart 2025 heeft u via internetconsultatie bekend gemaakt te willen overgaan tot het wijzigen van het Rbk 2022 irt de keuringsvereisten voor TGG.

Blijkens de algemene toelichting zou deze wijzigingsregeling ervoor moeten zorgen dat *TGG, vanwege de bijzondere eigenschappen van een aantal stoffen, getoetst moet worden via een uitloogonderzoek aan de Maximale Emissiewaarde (MEW)*. Bedoeld wordt hier dat feitelijk voor TGG altijd uitloogonderzoek moet plaatsvinden, ook als de emissietoetswaarden uit tabel 3a van bijlage B van het Rbk 2022 niet worden overschreden. *Deze wijziging heeft als doel dat TGG veiliger en duurzamer kan worden toegepast in grootschalige bodemtoepassingen.*

De voorgenomen wijziging leidt tot de volgende zienswijzen, achtereenvolgens op:

- De ontwerp-wijziging;
- De ontwerp-toelichting.

Algemeen

Uw motivering van de ontwerp-wijziging ligt erin dat na de *toepassing van thermisch gereinigde grond (TGG) maatschappelijke zorgen zijn ontstaan over mogelijke gezondheidsrisico's en schadelijke effecten voor natuur en milieu, in het bijzonder de kwaliteit van de bodem en het (grond)water*. Nadrukkelijk moet worden vastgesteld dat het hier om projecten in het verdere verleden betrof, waarna de toepassing van (oud-) TGG feitelijk in 2018/2019 al geheel is stilgevallen. Er is geen rekening gehouden met de aanpassingen die door betrokken reinigingsbedrijven zijn doorgevoerd, vooral om de zoutgehalten in TGG te verlagen. Er is door u niet onderzocht of zouten als sulfaat nog steeds een probleem zouden vormen, zeker indien de toepassing in een GBT uitsluitend in een brakke of zoute omgeving zou plaatsvinden. Daarmee berust de voorgenomen wijziging op dit punt op een onzorgvuldige motivering.

Dat laatste geldt ook voor de vaststelling dat *“zware metalen als antimoon, molybdeen en vanadium in hogere concentraties kunnen uitspoelen dan op basis van de huidige vereenvoudigde toetsing zou worden verwacht”*.

Al in 2004 is gebleken dat de toenmalige immissiewaarden voor een aantal van nature voorkomende stoffen (antimoon, molybdeen, seleen, vanadium, bromide, fluoride en sulfaat) in het Bouwstoffenbesluit mogelijk te streng waren. Om die reden is in 2004 de Tijdelijke vrijstellingsregeling eisen grond en baggerspecie vastgesteld (Regeling 25 februari 2004, nr. BWL/ 2004 011 693). In die Regeling werd het volgende geconstateerd

Deze stoffen zorgen regelmatig voor overschrijding van de immissiewaarden, (..) . Er zijn gevallen bekend waarin deze overschrijdingen zelfs zijn opgetreden wanneer de samenstellingswaarde voor schone grond niet is overschreden en de stoffen dus in geringe hoeveelheden aanwezig waren. Het gevolg van bedoelde overschrijding is dat veel partijen grond en baggerspecie niet kunnen voldoen (..) of significante hergebruiksbeperkingen ondervinden. Dit heeft grote onbedoelde negatieve, gevolgen voor het hergebruik van (..) gereinigde grond (..). Deze markt dreigt nu te stagneren, wat leidt tot grote hoeveelheden nuttige bouwstof die moeten worden gestort en evenzo grote hoeveelheden waardevolle schone grond die hiervoor in de plaats moeten worden toegepast. Dit druist in tegen de politieke wens om het hergebruik juist te bevorderen (..).

Voor de stoffen antimoon, molybdeen, seleen en vanadium stelt de TCB dat, indien een van deze stoffen voldoet aan de samenstellingswaarde (..) de immissiewaarde voor deze stof niet hoeft te worden gemeten.

De TCB heeft geadviseerd vrijstelling te verlenen van de immissiewaarde voor antimoon, molybdeen, seleen en vanadium wanneer voor deze stoffen wordt voldaan aan (..) de tussenwaarde, (..), zijnde het gemiddelde tussen de streefwaarde en de interventiewaarde bodemsanering. (..) Weliswaar kan bij het toepassen van schone grond de uitloging licht toenemen, de hoeveelheid stoffen die dan uitloogt is beperkt, omdat de gehalten in schone grond relatief laag zijn. Bovenstaande is sinds 2008 vertaald in de emissietoetswaarde in Bbk/Rbk.

Opmerkelijk is dat u nu aan bovenstaande geheel (weer) voorbijgaat. Nogmaals, een gemeten verhoging van de emissie aan antimoon, molybdeen en vanadium zal niet leiden tot aantasting van bodem en grondwater aangezien die stoffen in de ingaande stromen voor thermische reiniging helemaal niet in grote mate (als vracht) aanwezig zijn.

Het klemmt des te meer nu de vraag, of de genoemde (3) zware metalen bij uitkeuring een overschrijding van de emissiewaarde zullen laten zien, op voorhand (helemaal) niet kan worden voorspeld. Niet uitgesloten wordt dat TGG in de toekomst dus heel vaak niet langer als toepasbaar (klasse Industrie) zal kunnen worden aangemerkt, (alleen) vanwege een overschrijding van de zeer lage, maximale emissiewaarde zoals genoemd in kolom 3 van tabel 3a. Daarmee is uwerzijds ook niet het risico onderkend dat met de wijziging, een -voor specifieke verontreinigingen zoals PAK, minerale olie, PCB's, aromaten enz. enz.- noodzakelijke reinigingsmethode de nek wordt omgedraaid.

Ontwerp-wijzigingen art. 5.10 en Bijlage B, Tabel 3a Rbk 2022

1. De termen *thermisch gereinigde grond* resp. *deelstromen uit thermisch gereinigde grond* zijn niet nader omschreven, en dat zou wel moeten gebeuren, ook in het licht van de vigerende beoordelingsrichtlijnen BRL SIKB 7500 en BRL 9335.
2. Mocht de aanpassing toch worden doorgevoerd, dan moet expliciet worden benoemd dat de wijziging van art. 5.10 alleen betrekking met het 5^e lid, alleen geldt “..voor zover die producten weer als grond zullen worden toegepast”. De wijziging geldt o.i. dus niet als (producten uit) TGG een toepassing in/als een bouwstof krijgen, bijv. als grondstof of toeslagmateriaal in een betoncentrale.
3. Alleen *antimoon, molybdeen en vanadium* i.c. de amfotere zware metalen zijn de ‘probleemstoffen’. Onduidelijk is waarom de emissietoetswaarde thans voor alle zware metalen voor thermische reiniging buiten gebruik wordt gesteld.

Ontwerp-toelichting

1. Volgens de Toelichting (pag. 1) dient “*Per partij thermisch gereinigde grond van 10.000 ton naast de samenstelling van de TGG ook een uitloogproef uitgevoerd te worden*”. Hiermee zou dus alleen nog met partijkeuringen cf BRL SIKB 1000 resp. BRL 9335-1 kunnen worden gewerkt. Er wordt voorbij gegaan aan de huidige methode van beoordeling, nml. via protocol 9335-2 (en een toekomstig protocol 9330-10). Dat is niet aanvaardbaar én niet in lijn met de lijst van aangewezen normdocumenten in bijlage C.
2. *De kosten voor het uitvoeren van een uitloogproef worden geschat op circa 250 euro per partij.* Uw aanname is onjuist: de keuringskosten voor de betrokken producenten zijn hoger, maar deze analyses duren ook veel langer dan samenstellingsonderzoek. Dat betekent dat die partijen veel langer in opslag moeten blijven, waarbij er op het terrein veel meer handelingen met het materiaal moeten plaatsvinden (kraan-/shovelbewegingen), beperktere ruimte op het terrein (ten koste van andere stromen) en gescheiden opgeslagen TGG (geschikt of ongeschikt voor toepassing in de bodem) etc. Die kosten moeten bij de besluitvorming over de voorliggende wijziging zeker niet over het hoofd worden gezien.

Tenslotte

1. Er is geen rekening gehouden met bestaande voorraden aan (oud-)TGG, die feitelijk al enkele jaren niet worden toegepast. Er zou overgangsrecht moeten worden uitgewerkt, in ieder geval mbt bestaande voorraden.

Wij verzoek u vriendelijk tot aanpassing van de ontwerp-wijziging en daarbij behorende toelichting cf het bovenstaande.

Blijkens de webpublicatie kan eenieder tot en met 11 april 2025 via de website reageren op alle onderdelen van de regeling en de toelichting. Gelet op de gestelde termijn achten wij bijgaande zienswijzen tijdig te hebben ingediend.